

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader onderzoek beschermde soorten Wonen met een PLUS, Delfzijl

Opdrachtgever: Rottinghuis Aannemingsbedrijf

projectnummer: 055.34.50.00.00.02

Onderwerp: Nader onderzoek steenmarter, huismus, gierzwaluw en vleermuizen

Datum: 26-08-2020

Inleiding

In het kader van het opstellen van een bestemmingsplan voor het plan Wonen met een PLUS in Delfzijl is een ecologische inventarisatie uitgevoerd¹. Uit de ecologische inventarisatie komt naar voren dat in de te slopen bebouwing binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen van steenmarter, huismus, gierzwaluw en vleermuizen aanwezig zijn. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat nest- of verblijfplaatsen aanwezig zijn is nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van het nader onderzoek naar steenmarter, huismus, gierzwaluw, vleermuizen.

Steenmarter

METHODE

Voor het onderzoek naar steenmarter is de binnenzijde van het te slopen geschikte schuurtje en de omgeving achter 'De Bloemerij' (Waterstraat 25) op 2 april en 22 juni 2020 geïnspecteerd op sporen van steenmarter. Daarnaast is tijdens het onderzoek naar vleermuizen ook gelet op de aanwezigheid van steenmarter.

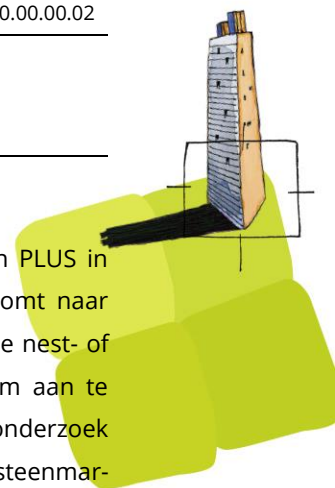
RESULTATEN

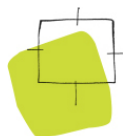
Rondom en in het schuurtje zijn geen aanwijzingen, zoals uitwerpselen of prooiresten aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van steenmarter. Op 12 juni 2020 is een familiegroep van vier steenmarters waargenomen, die de Waterstraat overstaken ter hoogte van nummer 17.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR STEENMARTER

Het plangebied heeft geen functie als vaste rust- of verblijfplaats voor steenmarter. Wel is het zeker dat ze af en toe in het plangebied foerageren. Steenmarter heeft grote foerageergebieden en het plangebied vormt zodoende geen essentieel onderdeel van het foerageergebied.

¹ BügelHajema adviseurs BV (juni 2019) Ecologische inventarisatie Woonservice zone Delfzijl

Huismus

METHODE

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument van Huismus (BIJ12, 2017). Het plangebied is op 2 april en 4 mei 2020 in de ochtend onderzocht op aanwezigheid van huismussen, al dan niet met nest-indicerend gedrag (zoals huismussen met nestmateriaal en zingende mannetjes). Het onderzoek is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogeldeskundige). De omstandigheden tijdens de bezoeken staan beschreven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de huismusinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
02-04-2020	07:00 - 8:00 uur	7:04 uur	bewolkt, droog, zwakke wind	5 °C
04-05-2020	06:50 - 8:00 uur	05:45 uur	half bewolkt, droog, matige wind	6 → 9 °C

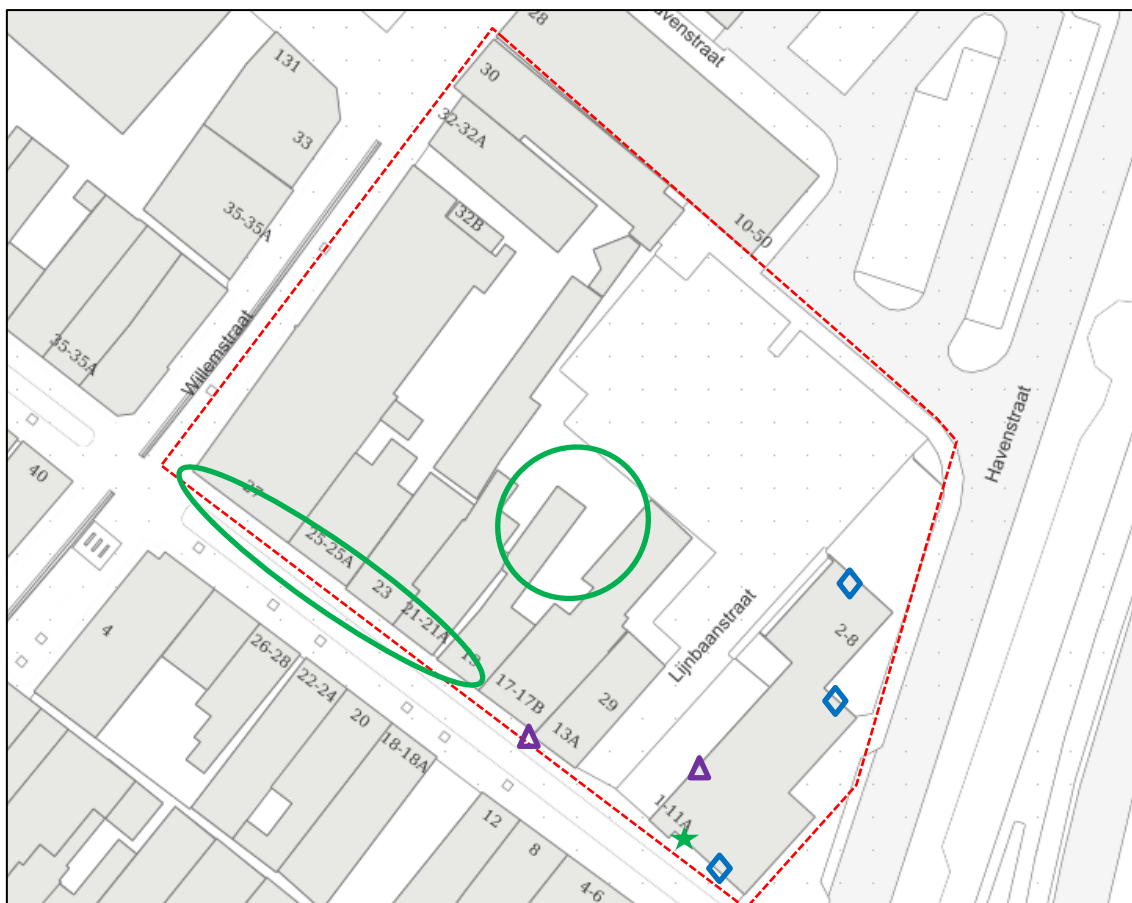
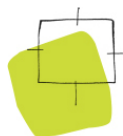
RESULTATEN

In het plangebied is een redelijk aantal huismussen aanwezig. Circa 10 huismussen zijn roepend en foeragerend waargenomen in de groenperkjes op de grote parkeerplaats achter de Waterstraat en de supermarkt. Tijdens beide bezoeken is ook nest-indicerend gedrag van huismus waargenomen, bij het appartementencomplex aan de Waterstraat/Havenstraat (Havenstraat 2 t/m 8 en Waterstraat 1 t/m 11 A).

Het gaat hierbij om mannetjes zingend in dakgoten aan verschillende kanten van het gebouw (zie figuur 1.) Tijdens het bezoek van 4 mei is ook transport van nestmateriaal vastgesteld en het voeren van een jong. In totaal konden er op basis van de waarnemingen drie verschillende nestlocaties vastgesteld worden.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR HUISMUS

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied drie jaarrond beschermde huismusnesten aanwezig zijn. Daarnaast vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van de huismussen die in het plangebied broeden. In de omgeving, zoals in tuinen ten zuiden van de Waterstraat en langs de Havenstraat is voldoende alternatief foerageergebied beschikbaar, waardoor het plangebied geen essentieel onderdeel zal vormen van het foerageergebied van huismus. Daarnaast is een groenere inrichting van het plangebied onderdeel van de plannen.

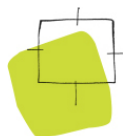
Figuur 1. Groene cirkels: paarterritoria gewone dwergvleermuis. Groene ster: zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis. Paarse driehoek: gierzwaluwnest. Blauwe ruit: huismusnest.

Nader onderzoek gierzwaluw

METHODE

Het onderzoek naar gierzwaluw is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument Gierzwaluw (Bij12, 2017b)². Ten behoeve van de gierzwaluwinventarisaties is het plangebied en de omgeving op de avonden van 2 juni, 12 juni en 12 juli onderzocht op de aanwezigheid van gierzwaluwen. Het onderzoek is vanwege de grootte en onoverzichtelijkheid van het plangebied uitgevoerd door vier personen (ecologen, broedvogeldeskundigen). De omstandigheden tijdens de inventarisaties worden weergegeven in tabel 2.

² Bij12 (2017b). Kennisdocument gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de gierzwaluwinventarisaties.^a in combinatie met vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
02-06-2020 ^a	21:22 - 23.52 uur	21.22 uur	helder, droog, 2 Bft	22°C
12-06-2020	21:30 – 23:00 uur	22:00 uur	helder, droog, 3 Bft	21°C
12-07-2020 ^a	21.26 – 23:56 uur	21:56 uur	Helder, droog, 1 Bft	14°C

RESULTATEN

Tijdens de inventarisaties zijn in het plangebied bij elke ronde circa 30-35 gierzwaluwen waargenomen die boven het plangebied foerageerden. Binnen het plangebied is zijn op 12 juli twee gierzwaluwnesten geconstateerd. Het ene nest bevindt zich bij de linkerhoek van de dakgoot op Waterstraat 13a, het andere nest in een gat boven metselwerk aan de westkant van het appartementencomplex (figuur 1).

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR GIERZWALUW

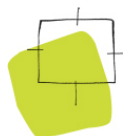
Uit de drie veldbezoeken voor gierzwaluw komt naar voren dat binnen het plangebied twee jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn. Gierzwaluwen hebben zeer grote foerageergebieden, zodat het plangebied hooguit een zeer klein onderdeel vormt van het foerageergebied van gierzwaluw.

Nader onderzoek vleermuizen

METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017³. Het onderzoek is gezien de grootte en onoverzichtelijkheid van de locatie verdeeld in drie deelgebieden per inventarisatie. In de periode half augustus - begin oktober 2019 zijn per deelgebied twee inventarisaties (avondbezoeken) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. In de periode half mei - half juli 2020 zijn per deelgebied drie inventarisaties uitgevoerd (twee avond- en één ochtendbezoeken) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. Een van de deelgebieden was ten tijde van het ochtendbezoek van 17 juni ontoegankelijk. Dit bezoek is uitgevoerd op 23 juni 2020. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectors. Met een Edirol R 09-RH zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd. De omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties zijn beschreven in tabel 3.

³ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Tabel 3. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties. ^a deelgebied 1 en 2. ^b deelgebied 3.

Datum	Tijdsduur	Zonsop- komst/ondergang	Weer	Temperatuur
02-09-2019	22.00 – 00.00	20:25	bewolkt, droog wind 2 Bft	14°C
23-09-2019	22:00 – 00:00	19:36	Helder, droog wind 1 Bft	17 °C
02-06-2020	21:22 – 23:52	23:52	Helder, droog wind 2 Bft	22 °C
17-06-2020 ^a	03:20 – 05:20	05:20	Bewolkt, droog, wind 2 Bft	15°C
23-06-2020 ^b	03:20 – 05:20	05:20	Helder, droog, wind 2 Bft	10 °C
12-07-2020	21:56 – 23:56	21:56	helder, droog, wind 1 Bft	14°C

INVENTARISATIE PAARPERIODE

Tijdens de avondbezoeken in de paarperiode zijn in totaal twee territoria van een gewone dwergvleermuis het plangebied aangetroffen. De baltroepjes werden gehoord langs de Waterstraat 19 t/m 27 en aan de achterzijde van de Lijnbaanstraat 29.

INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

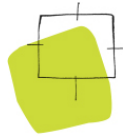
Tijdens de kraamperiode werden voornamelijk één á twee gewone dwergvleermuizen waargenomen. Daarnaast werden er tijdens de eerste ronde één á twee individuen van laatvlieger en ruige dwergvleermuis foeragerend en langs vliegend in de omgeving waargenomen. In de overige rondes zijn deze soorten niet waargenomen.

Tijdens het avondbezoek van 2 juni is een uitvliegende gewone vleermuis waargenomen aan de zuidzijde van het appartementencomplex. Grotere groepen zwermende of in- en uitvliegende dieren, die duiden op de aanwezigheid van een kraamverblijfplaats zijn niet aangetroffen, waardoor dit verblijf aangemerkt kan worden als zomerverblijf.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute.

Op basis van de hierboven beschreven inventarisatie kan worden geconcludeerd dat in de slopen bebouwing één zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aanwezig is met in totaal één individu. Tevens zijn zowel aan de voorzijde van de Waterstraat 19 t/m 27 als aan de achterzijde van de Waterstraat 29 een paarterritorium vastgesteld. Deze verblijfplaatsen konden echter niet gelinkt worden aan een bepaald pand. Het is niet uitgesloten dat de paarverblijfplaatsen eveneens dienen als solitaire winterverblijfplaatsen.

Tijdens het onderzoek zijn geen kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis aangetroffen. Ook zijn geen verblijfplaatsen van andere vleermuissoorten aangetroffen.

Het plangebied vormt klein onderdeel van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis. Tijdens de bezoeken zijn geen belangrijke vliegroutes van vleermuizen in of langs het plangebied vastgesteld.

Conclusie

Bij de sloop van de bebouwing gaan twee jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw, drie jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en drie verblijfplaatsen (één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen) van gewone dwergvleermuis verloren. Daarom is voor het plan voor de locatie *Wonen met een plus* een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) nodig voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis.